

Nuorttanaste

»Gæca dam Ibmel labba,
gutte mailme suddo guodda!«

»Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.«

No. 21.

10ad jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakkoda-
gast, blaðde dinggujuvvu juokke poasta-
rappe lutte.

15ad November 1908.

»Nuorttanaste« olgusboatta guovte gærde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

Vierro dolla.

(Mos. 9, 22—24, 10, 1—5)

Aron læi su vuostas oaffares oaffauššam. Hærra læi læmaš lakka ja diettevassi addam su buoredokkalašvuodas. Su hærvastvuotta almostuvai buok albmugi »ja dolla vulgi Hærra muodoi oudast ja loapati boalddemoaffara ja buoiddegappalagaid altar alde, ja obba albmug oini dam ja si bajedegje avvočuorvvasa ja gæcē vuolas sin nuodoidasek ala.« Dalle læi illo Hærra særvvegoddest. Mutto Aron barne guovtos, Nadab ja Abihui, valdiga goabbag dollalittasga ja bijajiga suovvasa dam ala; ja soai buvtiga vierro dola Hærra muodoi oudi, maid son i læm gočēom sodnoidi. Læžaigo dat illo, vai ačē ammata stuoresvuotta, mi sodno viggati čēvllai vuodain dam ammat doaimatussi. Dolla galle vulgi dam havege Hærra muodoi oudast; mutto dat læi duššadægje duomo dolla, mi sorbmi sodno Hærra muodoi oudi. Moses čilggi dam dapatusa dam moraštægje ačēai navt: »Dat læi, maid Hærra læ cækkam, go son celki: Sin ala, gudek čužžok mu lakka, aigom mon čajetet ječēam bassen, ja buok albmuga muodoi oudast aigom mon ječēam hærvasmattet.« Ja Aron oroi javotaga. Son arvvedi, atte son i bæssam čajetet su stuora morraša, maid son dovdai su vaimos siste, son fertti jaskavuodast dam guoddet, dasačigo oazoi ovtasgas boddo Ibmelin. Mutto dak jabnam barneguovtos guddujuvvuiga sodno gavtidæsga siste sida olgobællai ja havddaduvvuiga dokko; vela sodno gavtekge legje bostatuvvam dam suddo bokte, maid soai læiga dakkam.

Hærra vuokke dubmiti læk aido

jure dat sæmma odđa testamentast go boares testamentast. Boares litto aige bođi davja duobmo oinolazat dellanaga go suddo læi dakkujuvvum. Dat matta galle nuft daptunvat vel odnege; mutto davjemusat čajeta son su gukkismielalašvuodas ja vuordda duomoines dam stuora almostusa bæive ragjai. Mutto jos nuft læ, atte dat olmuš, gutte suddodi Moses laga vuostai, dubmijuvvui jabnemi guovte daihe golma vittan duodaštusa mielde, de i mate dat olmušge vælittat, gutte odđa testamenta bestujume bagjelgæcēa, ja daid njuolgadusaid, man bokte dat bestujubme ožžujuvvu.

Jos vierro dolla gavdnu min lutte, de læ darbašlaš, atte dat ožuduvvu jaddat.

Nadab ja Abihu bakkiga æra olbma ammati, ja damditi šaddai dat dolla, maid soai buvtiga, amas dolla. Dam sæmma aše birra sardno Jesus Joh. 10 kap., gost muittaluvvu baimani birra, gæk æi mannam uvsu čađa savcarindai, mutto gorgno æra saje bagjel; daggariid dubme Jesus suolan ja rievvaren. Juokke ammatdagost, maid særvvegodde baiman doaimata alma Hærra vihadaeme ja Hærra Bassevuoinataga, buolla vierro dolla.

Jos mi riehta galggap ibmerdet dam bibalbaike, læ dat darbašlaš gæcædet bibalest daid baikid maidai æra sajin, miak sardnok amas dola birra Hærra altar alde.

Kain oaffarušai Hærrai ovta addaldaga ædnam šaddost. Abel oaffarušai dam vuostasriegadam su savecaelost. Mutto Kain ja su ogffar bællai i gæcēam Hærra. Manditi? Damditi go Kain altar alde buli amas dolla. Dat galle i merkkijuvvum oaffarbodost, mutto almostuvai dallanaga maņnel, go Kain oai vve hengedi vuolas ja

son suttai su vieljas ala. Son læi su oaffares ouddanguoddam gadašvuoda dovdouguim su vieljas vuostai, ja dat gadašvuotta lassani maņnel, go son diettet oazoi, atte Hærra læi likom su vielja oaffari, mutto i su oaffari. Dast læ mist juoga oappat. Moses celki Aroni: »Dat læ, maid Hærra læ sardnom ja cækkam: Sin ala, gudek čužžok mu lakka, aigom mon čajetet ječēam bassen.« Go mi lakkanep Hærrai, dat læ, go mi boattep ouddan su lusa min rokkadusainæmek ja gitosin, daihe daina, maid mi gočēop »Ibmel balvvalussan,« dalle aido læ dat, atte gæppaset matta daptunvat, atte mi ouddanbuktep vierro dola. Jos mi daggari aigi siste gæcælep maidege čiekkat Hærra čalmi oudast, daihe jos mi guoddep čiegos suddo, de læ oaffardolla buttesmættom. Hærra cækkam profet Amos čađa: »Mon vašotam, bagjelgæcæm din basse beivid, ja im mon liko din hægja-čōaggalmasaidi; dastgo vaiko di vela oaffaruššabetet munji boalddemoaffariid, de im mon almaken liko daidi, ja din buoides galbe gitosoaffariid mon im gæca. Gaida erit must du lavlagidat šlamain. Du harpai čuojateme im mon aigo gullat.« Manne læi nuft? Mi oaidnep siva dasa, go mi lokkap dam šad kapital čađa: »Mon dieđam,« cækkam Hærra, atte din bagjelduolbmamak læk ædnag ja din suddok lokkamættomak.« Olbmuk čikke daid suddoid, maid Hærra vuoigņa rangašti. Duodalaš læ dat boddo, go olmuš lakkana Ibmeli, dak læk dak buok bassamus boddok olbmu ællemest. Go mi ouddanguoddep Ibmeli ovta gaibbadusa, ovta rokkadusa daihe gitalusa, mutto vaimostæmek dovdap čiegos suddo æpge dovdast dam ja ječaidemek dast eritjorggal, de dalle mi ouddanbuktep amas dola Hærra altar ala.

Mutto mi valddep ovta oudda-mærka. Saul birra čuožžo čallujuvvum, atte son okti vurdi 7 bæive daihe nuft gukka go Samuel læi goččom su, ja go Samuel i boattam Gilgali ja albmug vuolggegođi sust erit balo diti Filistalažain, oaffarušai son boalddemoaffara. Go dasto Samuel bođi, celki son: »Don læk jallat mænmodam. Don ik læk vuttivalddam Hærra du Ibmelad goččoma, nuftgo son du læ goččom.« Mi muitep maidai Samuel sane Sauli ovta æra have: »Vuostehagolašvuotta læ noaiddevuoda suddo ja jegolašvuotta læ buoreb go njuovvamoaffar.« Mi diettep, atte olmuš gæppaset dam ællem siste matta boattet daggar gæččalussi go dat, masa Saul joavdai, ja go mon læm dam bibalbitta lokkam, læm mon manga have šuokkam mu vaimostam ja fertim cækket: Vuoi Hærra, man davja mon dadde læm dam suddo dakkam, go mon læm hædest læmaš ja don læk ajatallam, de i læk must læmaš jegolašvuoda luonddo. Mon im læk læmaš vuorddevaš dassačigo don læk čajetam mndnji du geinod, mutto læm ješ valljim mannat mu ječčam gæinoi mielde. Mon læm ouddanguoddam boalddemoaffara alma vuordekætta Hærra. Äpgo mi berreši dal daina odđa testamenta aigin, go Bassevuoiņa læ olgusgolgatuvvum, vela stuoreb čielgasvutti boattet Hærra gæinoi birra, ja æpgo mi berre suittet æmbo osko gierddavašvuoda, mast olmuš vuordda Hærra? Mutto dat ašše læ čielgas, atte jos mi diettep Hærra dato, mutto æp daga dam mielde, de šaddap mi æpegulolašvuoda suddoi sivalažak.

Dam bæive rajest oaidnep mi Saulusa mannamen æmbo ja æmbo su ječas gæinoi mielde. Ämbo ja æmbo šaddai son likkotæbmen ja æmbo čalmetæbme vuoiņalaš ašin, nuft atte son loapata noaiddevuodain ja occa rađe einostægje nisson lutte. Man dat dadde læ darbašlaš, atte mi fuobmašæbmai boattep min hægjovuodainæmek juokke dæfhost ja rađe occap dobbe, gost dat læ gavdnamest. Darbašlaš læ, atte mi dam ællemest jægadep Ibmelæmek, dalle mattep mi dorvolažat ja mašolažat vuorddet vel dam buok hædalæmus boddostge.

Vierro dolla matta maidai oudanbuktujuvvut sist, gæk burist dovde Hærra ja ellek su særvevuodast. Dam aigom mon dast dal čajetet.

Go Jesus su mattajegjidesguim læi vagjolæme Samaria čađa, de Jakob ja Johannes moaratuvaiga danditi go ovta gavpuga olbmuk uvsaidæsek dappe sin rakis mæistara oudast. Mattajægje guovtos galle jakiga ječa, atte sôdnost læi dat rivtes angervuotta ja atte dat læi Hærra dolla, mi buli sôdno vainost. Dam oaidnep mi Jesusa vastadusast, go son cælkka: »Epet di dieđe, man vuoiņast di lepet.« Vissaset dovddap mige manga have daggar dola buollemen min vaimostæmek. Mon jakæm, atte mi jure daina aigin, go mi mielastæmek halidifčimek oaidnet dam dola buollemen, maid Jesus læ boattam cakketet ædnam ala, dovddap gæččalusa anas dolain ouddanboattet Hærra čalmi ouddi. Oaže famoin gæččalep mi manga gærde ožudet dam, maid aivestassi Hærra vuoiņa matta doaimatet. Mi vajaldattep daid sanid: »I vægain ige famoin, mutto mu vuoiņain,« cælkka dat Hærra Sebaot.

Ikgo læk don, lokke, gutte læk oskomen, dovddam muttom have goit, go læk oaidnam vuostehago ja bagjelgæččamvuoda Ibmel sane vuostai, halo savvat Ibmeta rangaštusa daggar vuostehagolažai bagjel. Dat læ amas dolla.

Mon čajetam vel ovta oudda-mærka. Apostali dagoin lokkap mi ovta Judalaža birra, gutte læi alggam Jesus nama namatet sin bagjel. guđek bahavuoiņain givsduvvujegje. Mutto bahavuoiņak vastedegje: »Jesusa dovddap mi ja Paulusest maidai diettep; mutto gibe don læk?«

Nuft manai daina olmain, gutte gæččali addestallat apostalid. Dat læi amas dolla, maid si ouddanhukte. Mi buokak oažžop dast dam oapo valddet, atte jos mi Ibmeta bargo galggap ædnam alde barggat, de guoratallop mi darkkelet, læpgo mi Jesusa balvvalægjek, nuft atte mi oažžot olgusvuolggat Jesus nammi.

Andrèe?

Kjøbenhavnast muittaluvvu dam 11ad bæive dam manost, atte okta brævva læ ožžujuvvum muttom kaptæinast, gæn namma læ Storm. Dat brævva, mi læ saddijuvvum Indian Seeklest, Labradorast ja læ čallujuvvum dam 30ad september, čuogja navt:

Mon bottim dasa oktanaga sko-

ner »Pelopen« Conception bayest, Newfoundlandast, man kaptæina namma læi Chalker. Son bođi Cap Mugfordast Davve-Labradorast. Dat kaptæina muittali, atte son, go son læi fidnamen ovta mokke ædnam siste gavnai ovta muorraruosa (havddemærka) arvo mielde mila-njæljadasa mæragaddest bajas, ja dam ruosa ala læi čallujuvvum: »Andree.« Son roggai dasto ædnam sisa vebaš ja gavdnai ovta olbma lika ja ovta kasa, man siste legje paparak. Kaptæina valdi ruosa erit; mutto læigo son paparid valddam, dam son i muittalam. Son læ dieđostge nuft gavvel, atte son vuovdda daid baparid dasa, gutte ænemusad falla.

Dal læ gačaldak lægo dat Ruotalaža Andree« havdde, su gutte aimobalonņain viggai Davvepoli ja duššai.

Dat baikke, gost dat havdde gavdnui læi aibas avddem. Hui harve læ, atte Eskimoarak dam gæino jottek. Brævačalle galgga læt okta jakketatte olmai.

Ruotarikast læk dal dam aševisodæbbo iskamen.

Roald Amundsen

aiggo vuolggat gæččale Nordpola occat. Son arvvala statast bivddet dam sæmma skipa mi Nansenest læi dalle go son læi Davvepola occamen. Dam skipa namma læ, nuftgo mi diettep »Fram.«

Mainas Androkles birra.

Dam famolaš romalaš rika provinsak stivrijuvvujegje nuftgoččujuvvum prokonsulain, gæk valljijuvvujegje senatest ja læi aldesek laga addem fabmo. Si æi jottam gostege albmošet, mudoigo okta joavkko værjoduvvum liktorak daihe soatteolbmak manne sin oudast. Sist læi vuoiggadvuotta cækket jabmem duomo, gæsa datto. Sist læi maidai goččomuš ja radđemuš dam soattevæga bagjel, mi gulai sin ædnamoassai.

Okta daggar prokonsul radđi Afrikast bælnub čuotte jage arvo Kristus riegedæme maņnel. Son læi garas ja goavve su vuolebužaides vuostai, ja erinoamačet okta sist, gæn namina læi Androkles, gillai vanhurskesmættom rangaštusa. Su olgin, raddest ja čielgest legje čiegnales havek, mak čielggaset duodaštegie, atte son læi bahast illastuvvum. Muttomin go son

ucca ašas diti oppet šaddai gillat appar garra rangaštusa, arvvali son (ješ aldsesis) vuolgget batarussi. Muttom sevdnjis ija ollašutti son su aiggomusas, ja dat likkostuvai sudnji, atte baret gavpugest erit, nuft atte i oktage su oaidnam ja gačati muttom avddem mæccai nuft jottelet [go sati. Mutto dat bakka bæivaš gordi su oaive nuft sagga, atte son dovdai ječas læm juo aibas vuometuvvam; dastgo mæcce læ bæivveg dego okta bakka uvdna, mi duššada buok, mi ælla.

Androkles i diettam ješge, gosa son galgai čiekkadet. Son gæčai biras ja aicai ovta čiegnalas, baskes raige daihe biejo, man sisa son stuora bargoin bakki ječas. Go son dal doavoi læm ječas vissevuodast, aicai son dobbe suorgganemin ovta stuora legjon aido ječas buotta. Mutto spire i dattom dakkat sudnji maidege bahaid. Son dovdai, atte dat luoimai ja dam juolgest golgai varra. Androkles suorggani masa jamas, nađoi biejočikki ja vurdi aldsesis juokke boddo jabmema. — Mutto stuora oudušemim oaidna son legjon boattemen ječas lusa bajas, dego dat juoga aigoši sust adnot. Spire gæčai su ala stuora čalmiguim ja nuft arket dego dat aigoši rokkadallat sust lađesvuoda ja væke. Hiljet geiggi legjon sudnji su havvadattum juolges, mi doargesti bakčases. Androkles arvvedi dal spire jaskis vaiddalusa. Son oažoi roakkadvuoda, doppi spire havvadattum juolge ja oini, atte stuora soađes læi bastam dam gaza gaski. Son diđi, maid son dal galgai dakkat; roakkadet gesi son dal soađđas olgus, buttesti have ja buok dam dagai son stuoremus varrogasvuodain. Vuometuvvam bakčases gæčai legjon rubai ala. Ja go dat dovdai bakčes gæppanæmen, oadestuvvagođi dat ja bijai su aiga stuora oaives dalkastægjes čibe ala ja nokkai njalggadet.

Nuft čuojai muittalus. —

Go legjon goccai, čajeti dat su gitevašvuodaš daggo bokte, go dat njoaloi su buorredakkes gieđaid. Androkles oajoi ja læi ilost, go son i šat darbašam ballat dam hirnos stuora spirest, mi dam bæive rajest šaddai su usteb.

De eliga dak guovtes ovta olles jage ovtast biejost. Androkles ja spirid gonagas læiga dal usteblaš, aido sæmma lakai go mige læp min oskaldas viessošivtidæmekguim.

Legjon skappoi borramuša sikke aldsesis ja verdešis, ja addi sudnji alo daid buoremus bierrgobittaid, maid son goikkadi bæivaš oudast ja doalati dam lakai hægas gukka. Mutto vimag son dolkai dam mæceællemest ja haliđšgođi olbmui maŋŋai.

Muttomin, go legjon læi su vieros mielde jaldeinen sallaš maŋest, guđi son biejo ja vagjoli ija bæive gidda dassačigo mæcce baci su sælgebællai. Mutto su illo læi oanekaš; dastgo okta joavkko romalaš soaldatiin fatijegje su gidda, čadne su ja dolvvu su čadnagasast su oudeš garra hærras šlotti.

Čali S. S.

Čarje-sami airasak gonagasa lutte.

Nordlanda, Troandem ja Hedemarken Samek læk gieskad valljim 3 olbma ja saddim gonagasa lusa. Dam golbmasa namak legje Johan Eliassen, Daniel Mortensen ja Martin Jonassen. Dak olbmak galge gonagasa ouddi bigjat ovta čallaga, man sistdoallo læi boacoguođotæme birra ja læi vuollaičallujuvvum 111 olmast.

Go læi gonagas dam čallaga lokkam ja gullam airasi dagjamaša loppedi son dakkat buok, mi su famost læ Sæmi dato mielde dakkat.

Min gonagas ja dronnig

læba addam 20,000 kruvna Amundsen Davvepola ekspeditioni.

80,000 kruvna

šadda »Fram« divodčebme makset, ouddalgo læ garves vuolgget Davvepolareisoi.

6803 bagjelduolbmama

læk dakkujuvvum Kristianiast 31. oktober ragjai. Dat læ 1322 æmbo go sæmma aigest mannam jage.

Sildde

ain stenggijuvvu dabe Vesteraalast valljet. Sildde læ stuores, mutto i læk buoidde šat.

Amerikast

læi gieskad læmaš odđa præsidenta-valljijubme. Dam olbma namina læ William Taft, gutte valljijuvvui præsidentan dobbe dam boatte 4 jakkai. Newyorkast legje arvo mielde Taftast 200,000, æmbostemmak.

Garraset læk Amerikanalažak daina maŋeb aigin naggatallam.

Taft valljijume diti einostek Dai-

na oktiovastattujuvvum statain stuora bajasouddanæme aige mielde.

Celkkek maidai, atte i Taft eisege læk dat olmai, gutte daina moad-delagaš ašiguim davdda Roosevelt mitto. Mutto Taft — čalla muttom arvostadnujuvum olmai Amerikast — læ okta daina luottemus ja gudnalemus olbmain, maid son dovdada. Son læ gudnalaš maidai politikalaš ašin.

Buoček, aicek dam!

Hr. J o h s . H a n s e n »apperatak læk erinoamaš ja mainotatte ja berriek fallujuvut juokke gillajægjai. Mon im sate vajaldattet dam dakkamest, damditi go mon 10 jage læm gillam hirbmos bakčasid sidost, vaiko læm adnam manga lagaš radid. Adnem bokte hr. Hansen apperataid dærvæsmuvvim mon aibas oanekaš aigest.

Frk. T. Wold, Troandemest.

Mon læm manga jage giksašuvvam læsmest ja bottanæmest, mi mieldesbuvti hirbmos givse, ja læm adnam manga rađe, lakid, apparataid, boakkanid moaddelagaš baken. Ovta oappas bokte saddijuvvui mudnji Bergenest okta Hansena elektro-magneta apperatak, ja mon šaddim oanekaš aige adnem maŋŋel mælgad dærvæšebbo, vaiko mu akke læ 80 jage. Mon satam daid apperataid iloin fallat juokkehažži, gutte gilla sæmmast

A n e S a l t v e t Haugesundast.

Fuomašæbme oappata æmbo ja æmbo, atte dat elektro magnetisma fabmo bagjelmana æra dalkastam radid, ja atte dat læ dat buorremus radde appetesvutti, hæjoidi, datonavcatemidi, helkidi, bagjelraččamidi ja æraidi, gek garra davdai daihe miellagilla mužai bokte læk massam sin vuostaičuožžo dokkalašvuoda.

Brævvva 85 øra frimærkaiguim poastaadresain

Johs. T. Hansen Bergen.

Okta akkedes guosse.

Madden læi muttom baikest muttomin boattam okta čuoggo-gærmaš (hugorm) vissoi. Harvve læ, atte daggaraš dabe min ædnamest dæivatalla olbmui viesoi lakka ja erinoamačet vela vieso siste. Mutto dat daptuvai ovta baikest madden Norgast, go olbmuk lavvijegje manga have gullat dego juoga, mi skoavai, ja olbmuk æi adnam avver dam iskat, go jakke atte dat læi sapan. De muttom bæive gavdne si ovta čuoggo-gærmaš olgomuš lanjast. Birra kropu legje dast guolgak. Dast legje guokta bajasægga-jægje čoarve, mak legje 1 cm. gukko ja čielgest aido sœibe bajabælde legje dast dego sæmma lagaš davtek go guole bæcetest.

Šivitdoallo.

(Sisasaddijuvvum).

(Lasse oudeb nummari).

Hæsta dikšom.

Dat, mi læ ouddal celkkujuvvum šiviti viste ja biebmio birra, soappa maidai hesti. Jos olmuš galgga vuorddet, atte hæsta galgga sattet lossa bargost wannat, de dat fertte valljogasat biebmio oažžot ja burist dikšojuvvut.

Hæstaradek ferttijek vuiddujuvvut ja dimisen dollujuvvut, ja dak ferttijek læk heivolažak hesti. Äi dak galga læt ila stuorrak æige ila smavvak. Jos dak æi heivve, vaiko man buore dak mudoi lifče, de alman givsedek ja vahagattek dak hæsta.

Go nuorra hæsta galgga dabmadvuvvut, fertte olmuš stuora varrogasvuoda adnet. Vuost fertte dat harjetuvvut greiaid guoddet ja dasto gæset guoros ræga daihe vavno, ja æska, go šivit læ harjanam dasa, gæčcaluvvu dat ucca guormašin. Ješ fertte olmuš algost vazzet dam nuorra hæsta baldast, ja darkkelet bærraigæščat, amas dat suorgatuvvut ja amas dat moftoge vahagattujuvvut; dastgo jos nuft šadda, de læ hæsta billašuvvam cellemakkai. Atte nuorra hæsta čuožasta guovte juoige ala ja datto erituppit rađid, dam i galga olmuš adnet gažžarvuottan, nuft atte son cabmemin daihe ranggomin suitekin gæččala rangastet hæsta. Dušše mašolaš ja jiermalaš gævatusa bokte matta olmuš buorre vuogjemhæsta oažžot.

Læ okta skikatesvuotta vuogjemin, maid mon dast aigom čajetet, ja dat læ dat fastes ravggom suitekiguim, maid læm davja ođnagi oaidnam adnemen.

Hæsta njalbme daggo bokte gaikkujuvvu, ja aige mielde šadda dat gažžar, nuft atte i jægad suitekiguim stivrima. Im dieđe mon maidege, mi dakka mudnji nuft baha go dat, atte mon oainam olbma čuožžomen vavno daihe ræga siste ja huškomen buok maid nagada suitekiguim ja ravgomen, nuft atte njalbmeruovdek šlivgok njalmest. Mon læm savvam, go dam læm oaidnam, atte vare must lifče suitekak mu giedast ja njalbmeruovdek daggar olbma njalmest, bæssam diti oapatet su dovddat ja diettet, man issoras su dakko læ.

Jos hæsta læ gažžar ja gaggad,

de adde dalle spičain ovta časkastaga čoarbeli ala, go dat darbašuvvu, dat i mate rekinastujuvvut šivitgivesedæbmen, ja dat dugjo davjemusat avkken.

Gæččal nuft burist go satak gæpasen dakkat hesti su bargo. Jos don guorme vuojak gidda, de læ dat du gædnegasvuotta væketet dam luovosen fast oažžot. Ale divte hæsta billedet ječas danditi go don ik mattam vuogjet, alma don ibnerdak, atte dat læ vanhurskesmættom.

Go hæsta čuožasta gurmin vuosteluokast, de galgak jogo muorain daihe geđgin stenggit ræga, nuft atte dat i šadda doallat daihe čavggat hæsta ala; dastgo jos dam dakka, de i bæsa hæsta vuoinastet.

Valde alelassi bæittag mielddad, go don dalve aige læk vuogjemen, nuft atte bæsak bigjat dam hæsta čielge ala, go don orostak guorme bigjat bagjeli daihe guorme eritvalddet. Jos hæsta šadda jaska čuožžot čoaskasest, erinoamačēt jos dat læ bivastuvvam, matta dat gæppaset oažžot davda, ja dat matta šaddat stuora tapan dudnji, jos don massak dam, daihe jos dat šadda æmbo daihe ucceb dokkimættom barggoi. Go don loapatuvvum bargo mannel galgak bigjat hæsta ovta čoaska ställji, de galgak ainasrak bivastaga eritsikkot, jos vel i ærain go suoidnelokkoin.

Jos don fuobmašak, atte rađek borrek, de dallanaga galgak divvot daid, jos dam ik daga, de hæsta oažžo sarjid, ja dat læ baha. Atte rađek borrek, matta dast boattet, atte dak æi heivve dam hesti, stoppin i læk liftes daihe riettedingak læk ila garras. Go don bærraigččak, gal don gavnak, mi vaillo. Divo dam dallanaga!

Go don rađid hæsta ala bijak, de gæča bærrai, atte njalbmeruovdek æi læk galbmas, go don hæsta njalbmai daid bijak, dastgo galbma ruovdek stuora bakčäs buktek hesti ja duššadek hæsta banid. Liegad njalbmeruvdid giedaidad gaskast vuost, daihe giesa ullolippara ruovde birra oudalگو njalbmai bijak, dam dakkek ædnagak.

Gævatus boccu vuostai.

Finmarko sistædnamest læ boaco dat aidno gæsemspire, mi matta adnujuvvut dalveaige, dainago dobbe čei læk balggak. Mon halidam sæmmast moadde saue cælkket maidai boccu adnem birra; dastgo boccuin mænno-

duvvu davja vel bahabut go hæstain. Juokkehaš, gutte Finmarko sistædnamest læ jottam dalvveg, dietta, moft vuogjemboccuin gævaturvu. Mon balam, atte ænaš oasest i læk vahašge njuorasvuoda dovddo dam vaivan boccu riebo vuostai.

Davja gullujuvvu jogo vaiddalæbme njoaces vuogjem birra daihe rampastallam, atte son nuft ja nuft gukkas læk vuogjam oanekaš aigest. Mutto maggar boccu habme læi, go si dam mærræduvvum baikkai jovdde, dam birra i gullu sadnege. Mutto boaco læ dat, mi læ ferttim bigjat navcaides bagjel dam, mi govtolaš læ, ja bagjel dam maid vuogje matta riek-tan dævdet.

Boaco læ okta daina gæppasæmus spirin, mi adnujuvvu gæsemspiren. Okta min rika dabalaš vuogjemhærgge dædda ællenaga 70 kilo rajest 90 kilo ragjai. hui harvve 100 kg; mutto dat guorbme, mi gaibbeduvvu, atte dat spire galgga gæset, læ 80 kilo rajest 100 kilo ragjai, nuft lossad læ okta olles olmai dievas duodargarvoi siste

Daina gurmin, mi læ æmbo go spire ječas dæddo, sitta olmuš, atte spire galgga njolge mannat mæsta oroskætta 3 mila rajest 5 mila ragjai ja davja vel æmbo ovta bæivest.

Min dabalaš hæsta dædda arvo mielde 350 kilo rajest 400 kilo ragjai. Hæsta guorbme galgaši dam rekeg mielde šaddat arvo mielde 400 kilo, dam mađe go 4 jaffosaeka deddek; mutto illa mon jakam, atte oktage vuolgaši hæjos sivon daggar gurmin ja vel gaibbediči, atte hæsta njolge galgaši mannat.

(Loappa boatte nummarest.)

Guovddagæino jottesamek aiceet dam!

Skuvlla Guovddagæino jottesame manaidi algga nuftgo dabalažat dam 2be januar skuvllaviesost girkkobaikest.

Vanhemak ja ærak, gæi lutte manak læk diedetuvvujek daggo bokte, atte skuvllalaga § 15 laga bokte 15ad augustast 1908 læ nubbastattujuvvum nuft, atte varritus ja nevvoim šat i læk darbašlaš, ouddalگو sakkouddanbigjujuvvu.

Buok manak, gæk læk gædnegasak skuvlai boattet, ferttijek ainasrak, go dal skuvlla algga 2be januar 1909, girkkobaikest læt.

Skuvlastivre oudastolmai.

»Nuorttanaste» čalle, prentejægje ja olgusadde læ G. F. Lund Sigerfjord, Vesteraalen.